

FAVBPa110 – Paradigmata...

- hospodářské dějiny

Mgr. Michal Večeřa, PhD.

Podmínky absolvování

- 3 části – 3 podmínky výstupu
 - Hospodářské dějiny
 - Estetické dějiny
 - Kulturní dějiny
- Příští týden test ze zadaného textu
- Četba zadaných textů
- Prezentace
- Konspekt
 - <https://fav.phil.muni.cz/studium/bakalarske-studium/realizace-bakalarske-zaverecne-prace>

Ekonomická historie

- Ekonomická analýza zkoumá alokaci zdrojů a přerozdělení produktů a služeb, jak jsou vyráběny a prodávány
- Proč se jí vůbec zabývat?
 - Vliv objemu kapitálu na všechny stránky kinematografie - produkce, distribuce a předvádění
 - Enormní finanční zdroje potřebné pro výrobu
- Jakýkoliv film má i ekonomické pozadí
 - Každý film vzniká v jiném kontextu
 - Hollywoodský systém vs. Totalitní státy vs. Evropské kinematografie
 - Podnikatelské kariéry a produkční historie
 - Usuzovat lze kolikrát už u samotných filmů

Proč dlouho nevznikala analýza ekonomiky filmu?

- Estetická orientace filmových studií
 - Film jako umění
- Nedostatek historických materiálů
 - V závislosti na období
 - Ztráty materiálů
 - Pamětníci
 - Nezpřístupněné materiály
- Volba tématu?

Metody výzkumu?

- Great man theory – překonané
 - Biografické vyprávění individuálního génia
- Rozlišovat pojmy ekonomie x obchod
- Marxistická kritika
 - Infrastruktura
 - Superstruktura
 - Thomas Guback – USA po WWII – vykořisťování Evropy a
 - Cahiers du cinema
- Model odvozený z biologie – „ekologická nika“

Doyle – Understanding Media Economics

- Mikroekonomie vs. Makroekonomie
- HDP
- Jak ovlivňuje výše HDP podnikání?
- Marginální užitek
- Firma v ekonomické teorii
 - Co je průmysl?
- Motivace zisku?
- Chování firem?
- Koncept nákladů ušlé příležitosti

Doyle – Understanding Media Economics

- Struktury trhu
 - Na čem závisí struktura trhu?
 - 3 základní
- Teorie nedokonalé soutěže
- Structure – Conduct – Performance

Průmyslová analýza

- Různé modely a metody
- Douglas Gomery – *Media Economics: Terms of Analysis*
- Jak se chovají korporace, jak interagují se silami nabídky a poptávky
- Překrývá se s mnoha dalšími specializovanými oblastmi
 - Bankovníctví, mezinárodní obchod, ekonomie práce, vládní financování
- Structure – conduct – performance

Ekonomická struktura

- Soubor firem vyrábějících podobný typ produktu nebo služby vytváří průmysl
- Zákl. otázka – *Kdo vlastní média?*
- Nabídka vs. Poptávka
- Rupert Murdoch – propojení Hollywoodu s televizním průmyslem v 80. letech
- Vertikální integrace – plná nebo částečná
 - Redukce transakčních nákladů
 - Kontrola trhu
- Horizontální integrace
- „Diagonální integrace“

Ekonomické chování

- Pozornost na vnější chování firmy definované strukturou trhu
 - trh obecně i konkrétní rivalové
- Ceny a typy prodávaných služeb, oceňování produktů a jejich diferenciaci, objem výroby, výzkum a inovace
- Různé struktury se chovají jinak
- Příklad prodej filmů publiku
 - Životní cyklus filmu – prodloužení s nástupem nových distribučních kanálů – video; kabelovka; TV; multiplexy; pay-per-view

Performance - Výkon

- Následky struktury a jejího chování
- 3 kritéria
 - Efektivnost využití zdrojů
 - Využívání nových technologií
 - Jak se daří distribuovat svoje výrobky koncovým zákazníkům
- 3 problémy, které lze přeměnit v ekonomické otázky
 - Opomíjení edukativního potenciálu média
 - Cílení na většinového diváka, ignorování menšin
 - Koncentrace kapitálu do rukou malého počtu subjektů

Doyle – Understanding Media Economics

- Klíčové ekonomické charakteristiky médií
- Economies of scale vs. Economies of scope
- Bariéry pro podnikání
- Konvergence a cross-media vlastnictví
- Význam pojmu transnacionální
- Horizontální integrace
- Vertikální integrace
- Diagonální integrace

Příklady médií

- Rádio – příklad monopolistické konkurence
 - s postupem doby roste počet stanic
 - 50. léta – US – 3 celonárodní stanice
 - 1981 – deregulace
 - Nové stanice
 - Specializace
- Noviny – ubývá konkurence
 - 20. léta – přes 500 měst s konkurenčním prostředím
 - 1980 – jen 30 měst
 - Monopolní novinové trhy zůstávají výdělečné
 - Snižován nákladů; Role reklamy
 - Newspaper preservation Act – max. dvoje noviny v jednom městě (1970)

Case study

- Michael Sonnant – průmyslová analýza protitrustového
- Konec 30. let – omezování filmového průmyslu
- Oligopoly 94% zisků z filmové distribuce
- Síla oligopolů ve first-run kinech
- 1948 – Paramount Act
 - Prodej kin
 - Zrušení run – clearance – zone systému

Case study – utváření USA film průmyslu

Přechod o volné soutěže k oligopolu

- Podmínky volné soutěže
 - 1) Volně šiřitelné vynálezy a produkty
 - 2) Malost prodávajících a kupujících ve vztahu k celému trhu
 - 3) Absence umělé kontroly
 - 4) Mobilita zdrojů
- Cca 1904 – promítat mohl skoro každý
- 1908 – MPPC
 - Spolupráce – Eastman Kodak
- 1910 – General Film Company
- Postupný rozpad MPPC
- 10. léta – Famous Players Lasky
 - Hvězdy
 - Ovládnutí distribuce
 - Většinový podíl na trhu
 - Diferenciace pracovních pozic

Reklama?

- Proč se využívá reklama?
 - Jakou roli v tom hraje soutěžní prostředí?
- Galbraith?
- Co to je Branding?
- Informující nebo přesvědčující?
- Reklama jako překážka
- Vztah mezi reklamou a výkonem ekonomiky?
- Reklama v nových médiích

Kinematografie malého národa

- Malý lokální trh
- Jazyková bariéra
- Nedostatečná finanční základna

Mody produkce

- Janet Staiger – *The Classical Hollywood Cinema*
- Koncept z Karla Marxe
- Dělbba práce
- 3 základní pojmy
 - Pracovní síla
 - Prostředky dostupné k produkci
 - Financování produkce
- Management – 4 funkce
 - Spravování investic
 - Plánování produkce
 - Počátek samotné produkce
 - Koordinace a dohled